

Հ Ա Ս Յ Է

Rédaction du Journal arménien
ARCHALOUYCE
(EGYPTE) LE CAIRE

Քարտ - ներ - ներդրումներ
ԵՂԻՔԷ ԹՈՐՈՍԵԱՆ

ԱՐՁԱՅԻՆ

ՊԱՅՄԱՆՔ

ԵՐԿՈՒՇԱՐԹԻ
Տարեկան գրե. շրջ. 30
ԱՐՏԱՍՈՒՄԱՆ
Տարեկան գրե. շրջ. 10

Փոստային օրհան թվաթիվը 2000 է

Թե՛ ԱՐՁԱՅԻՆԻ և թե՛ ՏՊԱՐԱՆԻՆ
վերաբերեալ ներքին խնդրոց համար
պետք է դիմել ներքին գործերի նախարարին
ընդհանուր Մասնախարարին, որ կ՛

2ի հրատարակումը ձեռնարկները
ևս չեն սրուիր :

ԱՐՁԱՅԻՆ . ԳՐԱԿԱՆ . ԵՒ ԲԱՂԱԲԱԿԱՆ

ԱՆԿԱԽ ՀԱՅԱԹԵՐԹ

ԿԵ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻ ԵՐԿՈՒՇԱՐԹԻ ՕՐԵՐԸ

Բավանդորդությունը կանխիկ է . իսկ
ծանուցումները կ'ընդունուին մասնա-
շարհի համաձայնությամբ :

ԱՐՏՈՆԵԱԼ ԵՐԿՈՒՇԱԿԱՆ ԿԱՌԱՂԱՐՈՒԹԵՆԷՆ

ՀԱՏԷ 20 ՓԱՒԱ ՈՂՁ

ՀԱՆԳ ԶԱՐԵՀ ԱՎԱԶԼԻ

Կենսագրականը տեսնել՝ ՈՓՈՒՄՈՒՄ անունով գրքին մեջ .
Գրումը՝ Տ. ԼԵՌՈՆ ՄԿՐՏԻՉԵԱՆԷ

Ազգ. - Մամուլի նոր կարգադրու-
թեանց պատճառաւ Արշալոյս Վրտիսա-
նակ Շարաքի՝ Երկուշաբթի օրուան
թիւ պիտի կրէ յիս այսու :

ՈՍՏԱԸ ՄԵՋՆԵՐՆԵՐ

Ըստ « Ազատական » թի . Կիլիկիոյ
Ենթարկուած անձերի ազատքին հե-
ռուանքով Հայ հիւանդները դարմա-
նելու համար Հայ բժիշկներու և Հայ
անհրաւուածներուն գտող պաշտ-
պանելու համար Հայ փաստաբան-
ներու Պատրիարքարանի կողմէն ե-
զած կողմ անհետևանք մնացած է .
նոյն իսկ հակառակ խոստաց-
ուած ամաթաշակին ամբողջ Ազգին
մէջ չէ՛ գտնուած ո՛չ բժիշկ մը և
ո՛չ փաստաբան մը որ հաւանէր Ա.
տանա երթալ այդ շարքազդ նա-
հանգին տառապաններուն և իրա-
ւազուրկներուն օգնելու համար .
Այս եղելութիւնը մեզ յոգնաւոր
խուր մտածութեանց կը տանի , ո-
րոնց անպաճոճ եզրակացութիւնը
սա է թէ՛ մեր խօսքերը երբէք ներ-
դաշնակ չեն մեր գործերուն : Այն-

պէս որ եթէ բացառենք այն սակա-
ւաթիւ անձնաւորութիւնները , ո-
րոնք՝ թէև սակաւաստիկ , բայց
ամէն առնել և ամէն կերպով իրենց
անշահախնդիր ազգասիրութիւնը և
համայնտուէր անձնաւորացութիւնը
բիւրոյս և արարքով ապացուցած
են տարիներէ ի վեր , կարելի է մեր
ազգին վերագրել « պառտախօս և
մտամէջ » մակդիրները .
Սուրի և հուրի օրերուն , երբ
սփռապարտ կառավարութիւն մը փա-
կած էր անն անցք , արգիլած էր
գիւղէ գնդ իսկ իսկ տունէ տուն
այցելութիւնը , չմնաց Հայ բերան մը
որ իղձեր Հնոսեցիները գետնաման - ի-
բըր թէ սրտաւուրիս - իր հայրենու-
կիցներուն գէթ սփոփման համար .
Իղձեր , տրամադրութիւններ՝ որոնց
անմիջական իրագործումը բռնապե-
տական արգիլքներու բարձուցէն ,
ազատ երթեկեկութեան հաստատու-
մէն կախալ էր միայն : Հիմայ որ
ամէն բան դիւրացաւ , և կեանքի
ու պատուոյ թիչ շատ ազահովու-
թիւն մ'ալ ձեռք անցաւ , ո՛չ թըր-
քական հողին վրայ և ո՛չ արտա-

սահման չգտնուիր հայ բժիշկ մը որ
նոյն այդ արեւակցին վերջը դար-
մանէ , չգտնուիր հայ փաստաբան
մը որ հայ այլի կնոջ և հայ սրբին
դատը պաշտպանէ տեղւոյն վրայ . . .
Աւելորդ է ըսել թէ մենք զի-
բար կը ճանչնանք , ուստի երբ այս
տեսակ սրտամարմնք իրականու-
թեանց հետ դէմ առ դէմ կը գըտ
նուինք , պահ մը մեր մտքին առ-
ջէն կ'անցընենք մեզի ծանօթ փա-
տաբաններն ու բժի.կները , և տը-
խուր ժպիտով մը վարագոյրը կ'իջե-
ցնենք . . .
Սակայն օտարներն ի՞նչ ընենք ,
օտարները՝ որոնց գիւր ու հանգիստ
չտուինք մեր ազգասիրական բացա-
զանցութիւններով , մեր եզրայրա-
սիրական ոյր ու կոծերով . . .
Այսօր Եգիպտոսի մէջ չ'կայ
լուրջ օտարաբարբառ թերթ մը որ
ի՞ր հայագէտ և թըրքագէտ խմբագի-
րին ու լրատուն չ'ունենայ , և երբ
այդ թերթերը մեր թերթերէն մէջ
բերեն մեր այս տեսակ խեղճու-
թիւնները , անոնց ընթերցողները
արգեօք ս'ըզուի արգահատանքով
այլ ևս ակամջ պիտի կախեն մեր
Տօքթեօրներուն և Մէթոքներուն
ունակարար ծամծամած աղաչինա-
կան կաճառներուն , գարեջուրի
պօփերու և ուխտի զաւախներու
առջև . . .
Ա . ՊԱՆԵԱՆ

ԱՊԱԳԱՅ ՊԱՏՄՈՒԹԵԱՆ ՀԱՍԱՐ

(Շար . նախորդ թիւէն)
— Բարև , ա՛խպար , ս'ըր բա-
րով .
— Բարեկամներու հետ տեսակ-
ցութեան կ'երթամ :
— Տունդ շրջապատոյ սա ա-
հարկու մարդիկը ո՞րոնք են :
— Անոնք գողեր և մարդաս-
պաններ են որ յարմար առիթի
կ'ապանեն տունս թալլելու և զա-
ւակներս սրէ անցընելու համար :
— Աւրեմն փոխանակ տեսակցու-
թեան երթալու ինչո՞ւ զաւակնե-
րուդ պաշտպանութեան վրայ չես
խորհիր .
— Այդ իմ նուիրական պար-
տականութիւնս է . բայց յանի որ
այդ աւագակները ինձի որոշապէս
չյոյրոնեցին թէ ո՞ր ժամուն յար-
ձակում պիտի գործին , ևս սրտի
ամենայն հանդարտութեամբ կրնամ
դեգերիլ աստ և անդ

Երթա՛ք բարով , Սրբապա՛ն ,
ասայիչ պիտի իմանայ սր
Եւ այս բայակալութիւնը տե-
ւեց երեք ու կէս ամիս . Արգա-
բարտն ըլլալու համար պէտք է ը-
սել թէ՛ ասկէ նուազ ալ չ'էր կըր-
նար տեւել : Բուժէլի բանակին
պատկանող էնվէր և Նիպոլի մը
պէս մի քանի անվիշեր և անձուէր
սպաներու յանդիմութեամբ Օսմ .
Սահմանադրութեան վերահաստա-
տումին յաջորդող օրեր շուտով չ'են
մտայնիր : Անն մարդ գիտէ թէ
Պոլիս աչազին խառնարանի մը վե-
րածուած էր , որուն մէջէն ճար-
պիկները կը նկրտէին իրենց բնա-
ւորութեան և բազմաթիւ համե-
մատ բան մը կորզել Շուլքեան
ճանկուած թախիկներով . ինչպե՛ս
իրական արժանիքի տէր անձնաւո-
րութիւններ հանդարտութեան կ'ըս-
պանէին ակնդէտ իրենց հայրենա-
չէն և եզրայրասիրական խօսքերով
և գործերով թուրքիոյ ապագան
ամուր կռուանի մը վրայ դնելու
համար .
Կառուներ և արտասահման-
եան գաղութներ Մայրաքաղաքին
վրայ կը խուժէին փրփրերախ գե-
տերու պէս : Եւ երբ այս այսպէս ,
բնական է որ արգէն առջի օրէն
տեղւոյն վրայ հասնողը իր ապրան-
քը ներկելու և առիւծային մաս մը
հանելու պիտի շտնար : Մեր՝ Հա-
յոյ վրայ խօսելով , Պատրիարք
Օրմանեան զգետնուած էր , և եթէ
հայկական սմբակներու տակ հոգին
չ'աւանդեց , պատճառն այն է որ
մեր թիւրք հայրենակիցները չու-
զեցին մեր խիզը բռնաւորել և
նորածին ազատութիւնը արիւնտոնել
այդպիսի մի անլուր սխրագործու-
թեամբ : Եւ թէպէտ թափուր մը-
նացած պատրիարքական գահը ա-
ռաջին օրէն իսկ Ամեն . Իջմիրեան
Սրբազանին կ'սպասէր , բայց ան-
գիտող մը չկար որ շատ չ'անցած
նորին Ամենապատուութիւնը ընդ-
հանուր Հայոյ Հայրապետական գա-
հին վրայ պիտի բազմէր , ուստի
պատրիարքութեան ապարէզը միշտ
բայ ըսել էր , Առանայի Առաջնորդ
Գեր . Մուշեղ Եպիսկոպոս , գրու-
թեանս սկիզբը յիշուած իր անա-
գեմական գրութեամբ ինկած Օր-
մանեանը կոխտակէն ետքը , տրա-
մաբանօրէն չ'էր կրնար Պոլսէն ան-
միջապէս հեռանալ , ուստի հոն
մնաց երեք ու կէս ամիս Այս
միջոցին գործերը աւելի կը վա-
թարանային Կիլիկեան հողին վրայ :
Կարծես Ազատութիւնը կատ-

զած շուներու փրփուրներով լեցուն բաժանիկը հրաժարուց Ստանայի և շրջականերու պատգամական թուրք տարրին, որ դժբախտաբար ահաւոր թիւ մը կը կազմէ տակաւին և որ սկսաւ ալ ու ձախ յարձակիլ ամե նայն մտնելով թեամբ Սահմանադրութեան հաշտութեան օրն իսկ «Ատանայի Ինճիրիք գիւղին մէջ թուրքերը հայոց վրայ կը յարձակին» : Տեսակ տեսակ կուտակուած թուրքերը և գիւղացիները կը կազմուին թուրքերուն մէջ, որոնց անդամներն են «Ատանայի ամենէն աւելի ոճրագործ և բարոյական երաշխաւորութեան զուրկ, ու ամեն տեսակ ազատութեանց իրենց մասնակցութեամբ ծանօթ Իսլիմացիներ, Սալճիներ կողմէ ստահակներ, սօֆիստներ և շն, որոնց համար Սահմանադրութիւնը ազատ մ'էր» և որոնց միակ նպատակն էր «Երկրին կործանումը» : Բայց մեզի համար ամենէն շարագոյժ եղելով թիւերը վերաբերում է կուտակուած Պահրի բաշայի : Մուշկ Սրբազանի այս հասկացումը բարեկամը վերջապէս Ատանայէն կը հեռացուի շնորհիւ ամենական քննախնդրութեան Իթիբահատի ինքնակալ նախագահ Իհսան ֆերիի, հակառակ որ ինք երկար տարիներէ ի վեր Պահրի բաշայի հայրական հոգածութիւնն ու բարեբերը վայելած էր Մ'վ ապերախութեանս և որքան շնորհապարս ըլլալու ենք Տ. Մուշկի Եպիսկոպոսին որ երբէք առիթ չպիտանէր իր բարոյացուցիչ վսեմ պաշտօնը կիրարկելու համար : Գունէ իբր ձեռնասուններէ նետահար Տ. Մաղաքիա Օրմանեան և Պահրի բաշա կրնան իրարու ձեռքը սեղմել : Արդէն մարդկային ընկերութիւնը անցարար գիտուն իսկ պիտի համոզուի թէ բարեբարութիւններէ երախտագիտութիւն սպասել ամենամեծ միամտութիւն է : Սակայն այս արտումալիժ ճշմարտութիւնը չկրնար արգիլել որ Իզլէթներ, Ապիւլ շիւտաներ, Մէլիսաններ և tutti quanti աւելի ոճրագործ ըլլան քան Ապիւլ շիւտան, երբ ստոր կազմէն իրենց եղած մի որ և է բարեբար մտնողը, սիեզերքին լանջքն թուած անէժք ու լուսանքին կը ձայնակցին, փոխանակ իրենց կեանքին զնով զայն պաշտպանելու կամ գէթ անոր պատժապարտ դըլիտուն տակ բարձիկ մը զետեղել շահաւու . . .

«Բայց, կը շարունակէ Ատանայի Առաջնորդը, սահմանադրական բէժիմին ժողովրդեան մտքին մէջ արթնցոցած անխառն ուրախութիւնը հազիւ մէկ ու կէս ամիս կը տեւ : Եւ կսկսի խուլ կերպով ծայր տալ . . . Հայերու հանդէպ շարդի մը սպառնալիքը» : «Թուրք զինավաճառները շարունակ և մեծաքանակ գէնք կը փոխադրէին Երկիրը անխառնական վիճակի կը մատնուի բոլորովին : կառավարութիւնը անուանական բան մ'է, ու բնաւ հեղինակութիւն չունի ժողովրդական շարժումին վրայ : Ատանայի Հայ ժողովուրդը . . . ի բնէ անխառն գէնք և ինքնապաշտպանութեան սպառնալիքին, շատ քիչ կարեւորութիւն կուտայ իրեն շարժ տեղի ունեցող թուրք խոտանական զինուորին, և իրեն հասցէին նետուած շարդի սպառնալիքը»

ներուն : Այս պարագային ո՞րու պարտականութիւնն էր զնոյն ալ խեղճ ժողովուրդը և մանաւանդ թեւատարած հակել անոր վրայ . . .

« . . . կը մտնեն ասպարած օրերը, Հայ ժողովուրդը նահանգին մէկ ծայրէն միւսը շարդի սպառնալիքին տակ սահմուկած, ի զուր տեղական կառավարութիւններու դիմում կ'ընէ : Իրենց սարսափը թարգմանող նամակներ կը հասցնեն Առաջնորդարան», որ անշուշտ յիշեալ գրութիւնները և ուրիշ գէպքերը կը հարգուէ թեմին Առաջնորդին որ կը մնայ ի Պոլիս, հակառակ հայոց ամենէն մեծ բարեկամին Պահրի բաշային՝ նշանակալից հեռացումին . . .

(Շարունակելի) ԱՄԵՆՈՒՔ

ՆԱՄԱԿ ԵՐՈՒՍԱԴԵՄԷՆ

ԱՌ ՍԻՐԵԼԻ ՀՈՅ ԱԶԳԻՆ

Յայտնի է թէ՛ Յարութիւն Պատրիարք, երբ կաշկանդուած էր իր ծառային և համախոհից ազգեցութեան տակ և անոր ճնշմամբ գրածներն ու խոսածներն իր պատգամ կ'ընդունուէին վարչութիւնէն, այն բռնապետութեան աստիճաններն արդէ կ'ընդունուէին թեմին ամենակազմակերպ անունով ամեն զեղծում, մատնութիւն և միւշիկ կուտակուած իրենց յարձակումներն իր գործ կը գրուէին, հայ ժողովուրդին պատկանող Երևանագէթի քաղաքացիները՝ ձեռնարկներ կ'ընէին վարչապետը վեր առնելով պատժել տալու այդ շար ոգիները : Ինչ ձեռով ու եզրանակաւ ալ երեսուն եկած ըլլան այս ձեռնարկները, անհրաժեշտ է որ Աւետիսեան խմբակին անտանելի չարքներէն և շարունակուած լինէն վանքն ազատուի գիտնումով միայն տեղի ունեցած են, ինչ որ այսպիսի չէ : Եւ ընդհանրապէս վանքին պատիւը վերակայեցնելու համար միաբանութեան լուրջ մասին ի գործ գրած ջանքերուն օժանդակելով և անկասկած զորոնական սպառնալիքներն այսին որ իրենց պահպանութեան յանձնուած Ս. Կիլիսիայի գրին ճշմարտապէս կապուած և կատարելապէս հաւատարիմ են, որով որքան և որքան յարկներն իրաւամբ կուտեն վանքին ցամաք հայրն կատար և ժողովուրդը կը նստի վանքին վաղիք եղած իրենց պատկանական միջոց առնելու մէջ : Մանաւանդ սահմանադրութեան հոգեւորական և երբ ալ այն կարեւորութեան հասան որ լսելը իրենց համար ազգային ծանր պատասխանատուութիւն մը պիտի ընէ յոյժ անպատարաբար, իրենց բովանդակ ջանքերը յատկապէս իրենց փերկուելու ընկերովի ձեռք բերելու, Ընդունելով որ իրենց և հետեւորդ ամբողջ ազգին ըզձեցած վանքին վերակայեցնումն և խաղաղութեան իրականացումը միայն Աւետիս ծառայի խաղա՛ն շարժումներ կարելի է ձեռք բերել : Հետեւորդ անպատարաբար և որ անհիշելի է, անձնական տնտեսութեան իր քրքրէ մղուած, վերին պատգամներէ ներշնչուած ու քրիստոնցիկ ինքնաբերական թուրքերու ճշմարտութեան անգիտակ հեղինակներու մէջ - որոնք մեր ժողովրդին ձայնը, ազգին կամքը պիտի ներկայացնէին - գոյալացած այն թիւրիմացութիւնը թէ՛ սեղանիս հայ ժողովուրդը Ս. Յակոբ վանքին հասցնելու ընդմիջումը կուգէ կամ կ'աղակալէ :

Գաւով վերջին անգամ կ'ընդունէ զրկուած պատկանելի քննիչներուն առանց քանաւոր պատճառի ի վերջին ծածուկ յանկարծ Յոպպէ, Մէրսին, Ատանա և անախ Պոլիս մեկնելուն, այս առթիւ եթէ արժանիքի տէր մաս

նաւոր մարտիներու միջոցով անաշտ քննութիւն մը կատարուէր, ընդհանուր կարեւորութիւններէն և պատկանելի քննիչներուն միակողմանի անրնական յարուսն ընթացքէն հետեւցում իրենց անխառն կացութիւնը ցոյց պիտի տար թէ րո՞նի՛ անհարգելի, անտանելի է և քստմեկնի, որ Պատի, Քննիչ-պատուիրակութիւն մը՝ ըստ իր կողման անաշտ և բարեկարգիմ հրապարակային քննութիւն մը կատարելով՝ փոխանակ թիւրիմացութիւնները բանալու և միանգամ ընդ միշտ փակելու Սաղմական խնդիրը, որ զուր տեղ թէ՛ բարոյապէս և թէ՛ նախապէս այնքան մեծաձեռն զեղծումներն ազգայնաբար Ս. Աթոռը, ընդհանրապէս հրէշային հրահանգով մը համբարչի հանդիսանայ խմբակի մը՝ որք ատանց պատճառի Ս. Աթոռոյ պաշտօնատուները փակելով և հաշուական ու ատենագրութեանց տօմարներն առնելով՝ կէս գիշերին փոխուած տուած էին անգլին թալափով ի Բէմիլ և անախ ի Յոպպէ, ուստի նախադեցին ու այսպիսի Սըրբազան Պատրիարքը, միաբանութեան օրապահիկը կազմող կալուածներու վարձքերը հաւաքեցին և անուր դաւադրութիւններ կազմակերպելով մեծաձեռն ու նախադեցի մը քննիչ միաբանութեան և ազգին ճակատին : Բայց աւելին կայ և խորհրդաւորը . . . քննիչ ըստ մարմինը այդ ըմբոստ յանցապարտներուն հետ միախառնելով Մէրսին և Ատանա կերթան . . . այդ ի՞նչ ծրագիր է, ի՞նչ թաքուն նպատակ, մի՞թէ այս կողմութիւնը չ'ըստե՛ր իրենց գիտատուութիւնը հարկաւոր համար : Քաւածանութիւն մը, զոր փոխապահանք կը սարքեն, ի՞նչ տեսակ ապերախութիւն : Այդ ճիւղները արդէն իսկ իրենց ծրագրները զգուշ ստորնաքարը հաճախատարներէ ձեռնուած, կարգ մը միամտներու յոյժ մեկնութիւններ, շարունակ խոտուումներ, բացարձակապէս սուտ տեղեկութիւններ ու զրպարտութիւններ յարկեցին և աստիճ ժողովրդեան մէջ զրպարտութիւն յոյժ բերին, այնպէս որ . . . զատկական օրերուն բազմութեամբ խուժեցին ի Ս. Երեսնագէթի և անախ շատ մը գէպքեր պաղտանցան, որոնց յաջորդեց աղէտի բնական ընթացք մը - Ատանայի արեւոտ ճակատագիրը - :

(Մնացեալը յաջորդով) ԲԱԹԻՊ

ամենէն բարիներուն և մաքրակենցաղ հեղափոխութիւններուն :

Ողբացեալ Եսայի վրդ. Բարմինը Օգոստոս 16ի Ատուածածնայ կիթակի օրը նախագահութեամբ Պատր. Գիտնի նորդ Գեր. Տէր Եղիա Մ. վարդապետի օժուցեալ, ու մեծազան սխուր հանգէսը Լուսարարապետ Գեր. Տ. Վահան վարդապետի հանդիսապետութեամբ կատարուելով մարմինը գերեզման զբրուցեալ : Յաւալի՛ բան որ հանդիսացողն մահուան սխուր պարագան ցարգ մեզի անձնօթ մնացած է . . .

Հանգուցեալ Եսայի վրդ. ծնած է ի Դամասկոս, երկար տարիներ Ս. Աթոռոյ միաբան եղած է ու վարդապետ ձեռնադրուած է 1886 թն և վարած է Ս. Յարութեան տաճարի անհոգութեան պաշտօնը, շինուածոց և կալուածոց անհոգութիւնը, Սերաստիոյ ստաջնորդութեան փոխանորդութիւնը, Ս. Աթոռոյ տնօրէն ժողովոյ անդամակցութիւնը, և վ վերջոյ Յոպպէի վանուց մի ամսնայ անհոգութիւնը՝ պաշտօնը որուն մահուան անձնօթ դատաւճիռն եղաւ :

Հարկ է գիտնալ թէ՛ հայրուցեալ Եսայի վրդ. շահախնդրութիւն ըսուած բառը իր նկատմամբ աշխարհի վրայ զեռ գոյութիւն չունէր ու արարք արարելու արարք չէր :

Հանգի՛ստ դիւրեացեալ, և պիտի հուրիւն անկողնակա՛ն լի վառելի տաղապանքիկը սպառած թրած ու քննադատ հոգեոց հայրենիքին մէջ եղած անոր հոգեւոյն : « Գործք քո օրհնեցեն զքեզ » զաստատանդ քաղցր ըլլայ :

Մեր խորին յարգանքները գերեզմանիդ մեծազանց հողակոյսին :

ԼԵՒՈՆ ՊՈՂՈՍԵԱՆԻ ՅԻՇԱՏԱԿԻՆ

Օգոստոսի գիշեր մըն էր շունային Ջիւնջ երկնքում արևստ աստղեր փայլելիս Դավիթ մեղմիւ միջո փրջում էր աստիճով Արա՛ն արա՛ն ծաղիկներին զրգուելով :

Իմ սեկեակից դիտուէի կի կրկնիկն Նայում էի ես անկուշտում աստղերին, Եւ շունակը ևս անկուշտում փայլում էր, Սիւ ըստ զիտում, և հառաչում ցաղցր էր :

Մի մեծ զարդ կար իմ անուակ, ինքն արտուէ Հոնկուր հոնկուր շարս կի անկուշտում, Զեմբու կուրճիս զրեկ էի ա՛խ զրեկ Ուրեկ թաւ մը սիւստ անկուշտ ձրջում էր :

«Ես շուք բընա» արտուէ կի ինկիկիկն, Նրա վրայ շարս կի զիտուելու, Նա հերոս էր, ևս զիտուր էր բայց բընա, Ա՛յ անկուր ման, նրան ինչո՛ւ շուք սարա :

Ո՛վ դու Լեւոն, իմ ջան Լեւոն, Բո վրայ Այրած արտուէ, ցաւած արտուէ շար կայ, Այ իմ ազիկ, իմ ջան Լեւոն, իմ անուակ, Դու ինձ հաւար պաշտելի ես, պաշտելի . . .

Գերեզմանից փայլէ վրայ երգեցի Իմ արտուելի զիտուր երգը, ևս շարս Ա՛խ ջան Լեւոն, ա՛յ ջան Լեւոն, իմ անուակ Սրտում կրակ, անէ՛ք կրակ փայլում էր :

Փոխուէ ծաղիկ, իմ արտուելու արտուակն ծաղիկ եմ Բո անկուշտում Դու մեռած ջեւ, Բո յիշատակ իմ սրտում Պիտի սարսի, պիտի փայլի պիտուրդիկ :

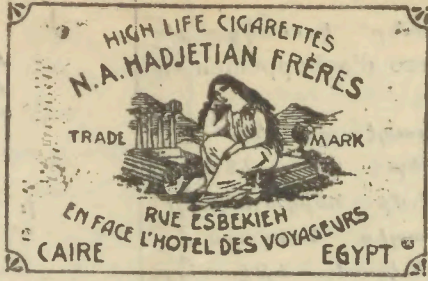
Օգոստոսի գիշեր մըն էր շունային Ջիւնջ երկնքում արևստ աստղեր փայլելիս Դավիթ մեղմիւ միջո փրջում էր աստիճով Արա՛ն արա՛ն ծաղիկներին զրգուելով :

Դավիթ 4 Սեպտ. 909

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԾԻԱԽՈՏԻ

ԵՒ ԸՆՏԻՐ ՍԻՎԱՐԵԹՆԵՐՈՒ ԳՈՐԾԱՐԱՆ

ՎԱԿԶ - ԷԼ - ՊԻՐԲԷ ՓՈՂՈՑ ԷՕԶՊԷՔԻՅԷ

ՍԵՓԱԿԱՆԱՏԵՐՔ

Ն. ԵՒ Ա. ՀԱՃԷԹԵԱՆ ԵՂՔԱՐՔ

ՍԱՏԿԱՆԻՇԸ ԻՐԵՆՅ ՎԵՐԱՊԱՀՆԱԼ Է .

Արեւելեան ընտիր ծխախոտներէ պատրաստուած թարմ սիկարէթներ անմրցելի աժան գներով ունենալու կամ վախճելու համար, ամէն անգամ և ամէն տեղերէ աւելի՛ պէտք է նախընտրել մեր վաճառատունը .

Առաջնակարգ տեսակներէ եւրոպական սիկարէթներու լաւագոյն զանազանութիւնները գտնելու համար հարկ չ'կայ հոս ու հոն ժամափաճու ըլլալու . բաւական է անգամ մը անպատճառ այցելել մեր վաճառատեղին :

Պարսկական ամենաընտիր թէմպէքիի այլ և այլ տեսակները բացի մեր վաճառատունէն, ուրիշ տեղերէ գտնելը պարզապէս սխալիլ է :

Մեր վաճառատունը վերջապէս, զինքնու աժանութեամբ, տեսակներու բազմազանութեամբ ու ճոխութեամբ և այլ ամէն տեսակէտներով, և մասնաւոր գործածել որոշած ապրանքներուն թարմութեամբ անմրցելի է, որուն անժրտելի ապացոյցներէ՝ մին ալ զարգացած եւրոպացիներէ օրըստօրէ մեծ քանակութեամբ և ստուար թուով եղած յանձնարարութիւններն են .

Ն. ԵՒ Ա. ՀԱՃԷԹԵԱՆ ԵՂՔԱՐՔ

ՀԵՌ-Ա.Գ.ԻՐ

Արեւի 5 Սեպտ. - Գահաժառանգ իշխանին պաշտօնակալութեան հրահանգով յորդ չ'հաստատիր .

Գահաժառանգ 6 Սեպտ. - Թուրքերու ապստամբութեան պատճառաւ, ոստիկանութիւնը վեց հոգի ձերբակալած է .

Կ. Պոլիս 6 Սեպտ. - Աշխարհիւն յարկի շինք կայտարարեան վերջ դնելու համար, Օսմ. կառավարութիւնը խոստացած է կարեւոր բարեկարգումներ կատարել .

Կ. Պոլիս 7 Սեպտ. - Յոյները Մակեդոնիոյ մէջ միջիններ կը արտօնեն, զիսկ Տակ եղող եկեղեցիներ և զարդաներու խնդիրը դաստանի միջոցաւ կարգաւորելու պահանջներու համար .

Գահաժառանգ 8 Սեպտ. - Գահաժառանգը յիստ կոչելու համար Յոյրանաստի յրաժ առաջարկը ի դերել եղած է . Սոսայի մէջ երկեր կու նստել պիտի սպասեն .

Կ. Պոլիս 8 Սեպտ. - Հանրային շինութեանց նախարար Դարիսեղ ԵՃ. Նորաստեղծեան իր հրաժարականը տուաւ . Օսմ. երեսօտիականութեան հայ անդամներէն Պ. Հարաձեան ակնոր սեղը պիտի անցնի .

Կ. Պոլիս 8 Սեպտ. - Հայոց Պատրիարքին հրաժարուը ստացաւ .

Թէհրան 9 Սեպտ. - Պորսից գահընկէց Շահը Ռուսիա մեկնեցաւ .

Կ. Պոլիս 9 Սեպտ. - Եկեղեցիներու օրինակով զիս յոյներու կողմէն կազմակերպուած միջիններուն հետեւանօք, ակնոր գործարարութիւնը յիստագրուած է .

Կարչութեան խառն ժողովոյ միւս անդամներն ալ հրաժարիլ կապառնան, Առանասի դէպքերուն պատճառաւ պատերազմական աստեղծեան կողմէ յորս կայտարարեալ մահուան պատիժի վճիռ արձակուած ըլլալուն համար .

Սեն Սեպտարիէն (Սպանիա) 10 Սեպտ. - Տէլի թէլէգրաֆի քղոսկիցը ձերբակալուցար . կառավարութիւնը ակնոր կարգիլ հետագիւրներ որկել . Հաստատեան պիտի արտաբերուի երկրէն .

Կ. Պոլիս 11 Սեպտ. - Ն. Բ. Խոսիկը աշտօր մեկնեցաւ Պոլիսէն Մահրուա գրասենտով . Աղբերք ընտրու համար շատ ակնաւոր անձինք այցելեցին Առիկ Բարձրութեան .

ՎԱՐԿԱՆ Գ. ԲՐՈՒՏԵԱՆ

ՏԱՌԱՊԱՆՔԻ ԱՇԽԱՐՀԵՆ

(ՎԱՐԿԱՆՔԻ)

Բռնապետական կեանքի առնուած

Սոյն խիստ հետաքրքրաշարժ իրավեցը Մամուլ տակ է . և ներկայ ամսոյ վերջերը լոյս կը տեսնայ « Արշալոյսի » Տպարանէն .

Անոր ք որ գաւառներու մէջ գործուած խռովութեանց և պաշտօնական մեքենայութեանց գրաւորներուն ծանօթանալ կը փափաքին . « Տառապանքի » Աշխարհէն որ ամենէն ցայտուն ծանօթութիւնները պիտի տայ իրենց .

ԳԻՆ ՉՈՐՍ ՂՐՇ. ՈՂՋ

Հաստիքէն կարելու յաս մը գաւառներու ազգաստի վարժարաններուն պիտի զրկուի սոյն հրատարակութեան շահակիցներուն որոշումովը .

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆ

ԱԶԱՏՈՒԹԵԱՆ ՇԱԻՂԸ

ԵՐԳԵՑ
ԱԶԱՏՈՐԳԻ

« Արշալոյս » ի Տպարանէն Նոր լոյս տեսաւ երիտասարդ հեղինակին լուստարակ պատերազմը « ԱԶԱՏՈՒԹԵԱՆ ՇԱԻՂԸ » գրքոյկը .

Չնանհաս անձերէ գնահատուած է սոյն երբ . գնել փափաքողները պէտք է գիտեն « Արշալոյս » ի տպարանը .

ԳԻՆ ՄԷԿ ՅՐԱՆԻ

Մանօթ . - Երջականերէն նամակագրոյժ ալ կրնողուելու և մեծաքանակ գնողներուն 20 առ հարիւրի վճիռ կը լուսայ . 1--4

ԱՐԵՒԵԼԻՔ

ՕՐԱԹԵՐՔ ԱԶԳԱՅԻՆ

Բաժանորդագրութիւն
Պոլսոյ համար տարեկան 80 դր .
Գաւառացի « 108 »
Ստար երկիրներու « 35 ֆր .

Հասցէ
Direction du Journal Arm
« AREVELK »
Calata Constantinople

ԱԶԱՏԱՐՔ

ՕՐԱԹԵՐՔ

Բաժանորդագրութիւն
Պոլիս տարեկան 75 դր .
Գաւառները 100 դր .
Արտասահման 25 ֆր .

Հասցէ
Rédaction du Journal Arm
« AZATAMART »
PéraYéni-tehare hi 32
Constantinople

ՄԻՆԿԸՐ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԵՒ ՄԻՈՒ ՆԵՐԿԱՅՈՒՅՈՒՅԻՉ Ժ . ՆԱՅՏԻՆԿԷՐ

Պալատի փողոց . Խաչնէտարի սեփականութիւն . Պրիսթօլ Օթէլի ճիշտ դիմաց Գաֆէ Տը Լա Պուրսի կից

Հոն եւ ՆՈՐ ԱՇԽԱՐՀՆԵՐՈՒ ԲԱՂԱԲԵՆԵՐՈՒՆ ՄԷՋ ՄԱՆԱՃԱՒԻՂՈՐ ՈՒՆԻ

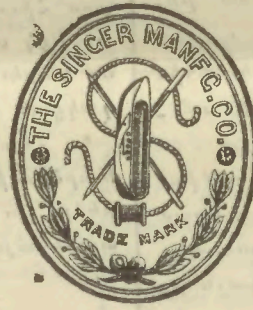
Աշխարհի ամենէն լաւագոյն կարի մեքենաները Մինկէրնէրն են և աստիցմէ մինչև զարդ 17,000,000 ծախուած է :

400 է աւելի վիսայական և մեքայներով վարձատրուած, երաշխատեալ մեքենաներ .

ԱՐԵՆԷՆ ՄԵՆ ՎԱՐՉԱՏՐՈՒԹԻՒՆԸ

ԱՌԱՋԻՆ ՄՐՅԱՆԱԿ

Փարիզի 1900 ի Տիեզերական արուեստահանդիսին մէջ ասացած է .
ՀԱՅՐԱՅԹԻՉ ԲՐՈՒՍԻՈՑ ՀԱՅՐԱՅԹԻՉ ԱՆԴՂԻՈՑ ԿԱՅՈՒՆԵՐԱՎԱՆ
ԱՅՈՒՆԵՐԱՎԱՆ ԱՐԲՈՒՆԵՐԻՆ ԵՒ ԽՈՒՍՏՈՐԱԿԱՆ ԱՐԲՈՒՆԵԱՆ
ՀԱՅՐԱՅԹԻՉ Ն . Բ . ՍՅԻՂԱՅԱՆ ՏԱՆ

Կեղծերէն զգուշանալ .
ուշագրութիւն դարձնել
իրաւանչելու մեքենայի
գրայ Մինկէրն յաւակնչիլն

Ձրի դասեր և նորոգու
թիւններ, Մինկէրն մեքենա
յից համար, յաճախորդա
տուններուն մէջ .

Վճարմանց դիւրութիւն
Փոխանակութիւն հինքու
և նորոգութիւն ամեն կարգի
Մեքենայից

ՇԱՒՈՒ ԳԵՏԻՆ

ՇԱՀԱՐԵՐ ՊԱՏԵՀՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Մէնչիթ-Էլ-Սաարի կայարանէն ճիշդ երեք վայրկեան հեռաւորութեան վրայ, օգաստն՝ և երկու կողմերը ընդարձակ խճուղիներ շինուած, ջրամբարով միասին, հինգ կտոր ծախու գետին կայ, որոց տարածութիւնն է .

ԸՈՏ ԲԱՎԱՐԻ

Թիւ 63 քառ. մէթր. 1079,18 ասնդ .
« 56 « « 1075,85 «
« 61 « « 1098,87 «
« 66 « « 1127,79 «
« 71 « « 1146,82 «

Թէ՛ միանուագ և թէ՛ մաս առ մաս գնել փափաքողները՝ հարկ եղած մանրամասնութեանց ծանօթանալու համար, ամէն օր կէս օրէն մինչև ժամը մէկ, կրնան գիտել Արշալոյսի Տպարանը . Ետքա Ապա-Էլ-Աղիլ, Երիթ Բաշայի պարտէզին դիմաց .

Գինը գիւրամատչելի է .

ԳԻՒՐՈՒԹԻՒՆ ԳԻՒՐՈՒԹԻՒՆ

Ալ հոգ մի՛ ընէք թէ ձեր կարի մեքենաները Շայնայի մը գլխուն վրայ գրած հոս ու հոն պիտի փոխադրէք նորոգելու համար .

Պ. Սարգիս Թաշեհան՝ իրեն գիտող շատ մը յաճախորդներին քաջալերուած, ատենէ մը ի վեր իր պաշտօնը թող լով, յատուկ կառքապատրաստած է եւ իր շրջուն ու շարժական խանութը « Վարօն » ին (անոր պզտիկ ձիւն անունն է, բարձած ամէն թողէ կանցնի ամէն օր և ամէն ժամ) :

Ձիւնքը ճանչնալու պոստարութիւն չկայ . Պզտիկ ձիւն մը քաջած կառքին վրայ երբ մեքենաներու գործիչներ սեսնէք, որուն շորս կողմը ամեն յեղուով գրուած է, մանրամանք Réparation des Machines. անմիջապէս կամ « Վարօն » յիշեցէք, և կամ քիչ մը անդին Սարգիս Թաշեհանը սեսնէք ուղեցէք, իր կապոյտ կառքէ քոտային մէջ, անկողն ոչ միայն կարի մեքենաներու նորոգութիւն կը ընէ անմասն յաջողութեամբ և երաշխատեալ . այլ և նոր մեքենաներ ալ կը հայթայթէ .

Ձ'մտնանք յան կազմ վտարաններու և ֆոնօկրաֆոնիստ նորոգութիւնը և նորերու հայթայթումը .

Պ. Թաշեհան այս գիւրութիւնները ընծայելով, իր նմաններուն ծառայած ըլլալու գոհունակութիւնը պիտի ունենայ, և քիչ մ'ալ գրամ շահիլ պիտի ուզէ . իր պիտիակներուն զատարակութեանը յատկացնելու համար .